

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

תשתחרר ממונ!

דחה יודל'ה טוב ושוב את אשר עומד מאחורי הסוד הכואב. יודל'ה ממתין עם הקניה. מהי הסבה לכך, מי יודע? בכתתו יש את איצ'ה. איצ'ה מדבר כל דבר בבטחה ובקול, ויודלה פתח בו עם הזמן 'תלות'.

תלות הכונה, שאין יודלה מוכן להחליט לבד אף החלטה, בשום ענין, אלא הוא כבוש תחת החלטותיו של איצ'ה. כאלו היה הוא חלילה איזה אלקות קטנה חלילה וחס. כל דבר עקב יודל'ה הביט והתענין מה דעתו של איצ'ה. פי הוא 'המבין, והיודע, והמכיר, והחכם, והדגול, והקולט, ותופס-ענין, ומעדכן, והברור' ומה לא... לפיכך החליט יודלה בין עצמו להמתין עד הבר מצוה של איצ'ה שיתקיים חדש לפניו, כך ידע לקנות חליפה זהה כאיצ'ה, ותיק-תפלין כמוהו ואף גרטל עם אותו מספר חוטים...

"אוי-אוי", אמר לו אביו בשיחה נוקבת כשהבין את כל זה. "אתה ממש שבויה תחתיו! עשית ממונו כמו - להבדיל - אלקות. כאלו ואתה כלום-ניק, ואינך יודע להחליט ולחשב מהו דעתך בכל ענין. מהר-מהר שכח ממונו ותחיה לעצמך חיים טובים ושלוים משחררים מכל הכבלים לאנשים ומכרים אחרים".

אנשי הממון היו כבולים תחת חבריהם האלקות רק מחמת שפתחו לכך ערך-שונה.

אנשי הממון העמיקו את סחיפתם אחר התאוה המגנה לכסף. בכל דרך אפשרית חשבו איך להעריך ולהגדיל את הממון, וכמובן, גם את מי שזכה לשוף לעצמו ככל היותר מחפץ גם זה. על פן נספם אצלם שיהיה ביניהם כוכבים ומזלות, ואף הגדילו לקבע ביניהם 'מלאכים'. עד שהגיעו לשפל המדרגה וירדו לעמק העמקים ללא בושה וחרפה והחליטו למנות בהם לא פחות מאשר אלקות!...

ננסה לתאר לעצמנו, אדם מברך את חברו: "שתזכה להיות כוכב..." או מתחנן לפני האלקות: "זכני להיות מלאך..." שכל פונתו כמובן להגיע לדרגה שיהיה לו כך וכך ממון כפי שהחליטו, ובזאת יזכה להיות כוכב או מלאך וכדו'... עברה גוררת עברה, וממקום שפל שפזה החליטו שאין נאה להם לישוב עוד באויר העולם כי כלם טמאים, ובקשו להם הרים גבוהים ביותר, כדי שיהיו מרוממים מאוירא דעלמא.

כעת נעבר לשמע את התרגשותו של יודל'ה לקראת הבר-מצוה הגדולה. והגלוי הכאוב שהתגלה רגע לפני...

חדשים קדם הערב הגדול הודיע אביו ליודל'ה בנו כי ברצונו לצאת עמו ביום רביעי בערב לקניות. "עלינו לקנות כובע, חליפה, בעקיטשע לשבת, גרטל, נעלים, זאת בנוסף לתיק התפלין משלב שערות חלקות עליה רקום השם שלה, יודל'ה. נו אתה מרגש?"...

יודל'ה בקש להשהות את הקניה לזמן אחר. אביו העסוק נאות לבקשתו מבלי להבין את טיב הבקשה. כך

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה י"ב - מבעל תפלה (3)

לא הָיָה יָכוֹל כָּלֵל לָבוֹא אֲלֵיהֶם, וְכֵן בָּהָר
הַשֵּׁנִי וְכֵן בְּכָל הַהָרִים עָשׂוּ חֲזָקָת וְכוּ',
כַּנ"ל.

וְהַעֲמִידוּ שׁוֹמְרִים בְּרַחוּק מִן הַהָר, כִּדְּי
שֶׁלֹּא יִתְקַרֵּב לָהֶם זֶר, וְהֵם הָיוּ יוֹשְׁבִים
שָׁם, עַל הַהָרִים, וְהָיוּ מִתְנַהֲגִים בַּמְּנַהֵג
הַנ"ל. וְהָיוּ לָהֶם אֱלֹהוֹת רַבִּים דִּהְיָנוּ לְפִי
הַמָּמוֹן, כַּנ"ל.

וּמֵאַחַר שֶׁהָיָה הָעֵקֶר אֲצֵלֶם הַמָּמוֹן, עַד
שֶׁעַל-יְדֵי מָמוֹן הַרְבֵּה הָיוּ נַעֲשִׂים אֱלֹוֶק,
עַל כֵּן הָיָה לָהֶם חֲשֵׁשׁ מִרְצִיחָה וּגְזָלָה,
כִּי כָּל אֶחָד יִהְיֶה רוֹצֵחַ וְגִזְלָן כִּדְּי שִׁיחָה
נַעֲשֶׂה אֱלֹוֶק עַל יְדֵי הַמָּמוֹן שִׁיגְזֹל, אַךְ
אָמְרוּ, שֶׁמֵּאַחַר שֶׁהוּא אֱלֹוֶק (דִּהְיָנוּ
הָעֵשִׂיר בַּעַל הַמָּמוֹן הוּא אֱלֹוֶק), הוּא יִשְׁמֹר
מִגְזֵלוֹת וּרְצִיחוֹת.

וְתִקְנוּ עֲבוֹדוֹת וְקִרְבָּנוֹת, שִׁיחָה
מִקְרִיבִים וּמִתְפַּלְלִים אֶל הָאֱלֹוֶקוֹת הַנ"ל.
גַּם הָיוּ מִקְרִיבִים בְּנֵי-אָדָם, וְהָיוּ מִקְרִיבִין
אֶת עֲצָמָן אֶל הָאֱלֹוֶקוֹת הַנ"ל, כִּדְּי שִׁיחָה

גַּם אָמְרוּ, שֶׁאִין רְאוּי לָהֶם לִישֵׁב כָּלֵל
בְּאֵוִירָא דְהָאֵי עֵלְמָא, וְאִין רְאוּי לָהֶם
לְהִתְעַרֵּב עִם בְּנֵי הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא יִטְמְאוּ
אוֹתָן, כִּי שְׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם הֵם טְמֵאִים
כַּנְגָּדָם, עַל כֵּן יִשְׁבוּ עֲצָמָן, שִׁיבְקִישׁוּ
לָהֶם הָרִים הַגְּבוּהִים בְּיוֹתֵר מִכָּל
הָעוֹלָם וַיִּשְׁבוּ שָׁם, כִּדְּי שִׁיחָה
מְרוֹמָמִים מֵאֵוִירָא דְעֵלְמָא.

וּשְׁלַחוּ אֲנָשִׁים לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ הָרִים
הַגְּבוּהִים, כַּנ"ל, וְהִלְכוּ וּבִקְשׁוּ וּמָצְאוּ
הָרִים גְּבוּהִים מְאֹד. וְהִלְכוּ כָּל בְּנֵי
הַמְּדִינָה וַיִּשְׁבוּ שָׁם, עַל הַהָרִים הַגְּבוּהִים,
הִינּוּ שֶׁעַל כָּל הָר וְהָר יִשְׁבוּ שָׁם אֵיזָה
קְבוּץ מֵאֲנָשֵׁי הַמְּדִינָה הַנ"ל, וְעָשׂוּ סְבִיב
הָהָר חֲזָקָת גְּדוֹל,

וְהָיָה שָׁם חֲפִירוֹת גְּדוֹלוֹת וְכִיּוּצָא סְבִיב
הָהָר, עַד שֶׁלֹּא הָיָה אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אֶפֶן,
שִׁיבּוֹא אֲלֵיהֶם שׁוּם אָדָם, כִּי לֹא הָיָה רַק
שְׁבִיל נֶעְלָם אֶל הָהָר בְּאֶפֶן שְׂאָדָם אַחַר

נְכַלְל בּוֹ וְאַחֲרֵיכֵן יִתְגַלְּגַל וַיְהִי עֲשִׂיר,
כִּי עֵקֶר הָאֱמוּנָה הָיָה אֶצְלָם הַמָּמוֹן,
כַּנ"ל. וְהָיָה לָהֶם עֲבוּדוֹת וְקִרְבָּנוֹת
וְקִטְרֹת, שֶׁהָיוּ עוֹבְדִים בָּהֶם אֶת
הָאֱלֹקוֹת הַנ"ל (דְּהִינּוּ בְּעֵלֵי הַמָּמוֹן הַרְבֵּה
כַּנ"ל).

וּבְיַד אֲרִי־עַל־פִּי כֵן הִיָּתָה הַמְּדִינָה
מִלְּאָה מִרְצִיחָה וּגְזֵלָה, כִּי מִי שֶׁלֹּא הָיָה
מֵאֲמִין בְּעֲבוּדוֹת הַנ"ל, הָיָה רוֹצֵחַ וְגִזְלָן,
כִּדִּי שִׁיְהִי לּוֹ מָמוֹן, כִּי עֵקֶר הָיָה אֶצְלָם
הַמָּמוֹן כַּנ"ל, כִּי עַל־יַדֵּי הַמָּמוֹן יְכוּלִים
לְקַנּוֹת כָּל דָּבָר אֲכִילָה וּמְלַבּוֹשִׁים, וְעֵקֶר
חַיּוֹת הָאָדָם, עַל־יַדֵּי הַמָּמוֹן (כֵּן הִיָּתָה
סִבְרָתָם לְפִי דַעְתָּם הַמְּשַׁבֵּשֵׁת וְהַנְּבוֹכָה) עַל
כֵּן הָיָה הַמָּמוֹן הָאֱמוּנָה שְׁלָהֶם. וְהָיוּ
מִשְׁתַּדְּלִים, שֶׁלֹּא יִהְיֶה נֶחֱסֵר אֶצְלָם מָמוֹן
כָּלֵל, כִּי הַמָּמוֹן הוּא עֵקֶר הָאֱמוּנָה
וְהָאֱלֹקוֹת שְׁלָהֶם, כַּנ"ל, אֲדַרְבָּא, צְרִיכִים
לְהִשְׁתַּדֵּל לְהוֹסִיף וּלְהַכְנִיֵס מָמוֹן
מִמְּקוֹמוֹת אַחֲרִים לְתוֹךְ הַמְּדִינָה.

וְהָיוּ יוֹצְאִים מֵהֶם סוֹחְרִים לְסָחוּר
בְּמְדִינוֹת אַחֲרִים כִּדִּי לְהִשְׁתַּכַּר מָמוֹן,

לְהַכְנִיֵס מָמוֹן יוֹתֵר לְתוֹךְ הַמְּדִינָה. וְצַדִּיקָה,
בְּיַדֵּי הוּא אֲסוּר גְּדוּל לְפִי דַעְתָּם, כִּי הוּא
מִחֲסִיר שְׁפַע מָמוֹנוֹ אֲשֶׁר נָתַן לוֹ הָאֱלֹקִים,
אֲשֶׁר זֶה הוּא הָעֵקֶר, שִׁיְהִי לּוֹ מָמוֹן,
וְהוּא פּוֹגֵם וּמִחֲסִיר מָמוֹנוֹ, עַל כֵּן בְּיַדֵּי
הָיָה אֲסוּר אֶצְלָם לְתַן צַדִּיקָה.

גַּם הָיָה אֶצְלָם מְמַנִּים, שֶׁהָיוּ מְמַנִּים
לְהִשְׁגִּיחַ עַל כָּל אֶחָד אִם יֵשׁ לוֹ כָּל־כֶּף:
מָמוֹן כְּמוֹ שֶׁהוּא אוֹמֵר, כִּי כָּל אֶחָד הָיָה
צָרִיךְ לְהִרְאוֹת עֲשָׂרוֹ בְּכָל פַּעַם, כִּדִּי
שִׁיְהִי נִשְׂאָר בְּאוֹתוֹ הַמַּעֲלָה, שֶׁהָיָה לוֹ
לְפִי מָמוֹנוֹ, כַּנ"ל. וּלְפַעְעָמִים

הָיָה נַעֲשֶׂה מַחֲיָה אָדָם, וּמֵאָדָם חֲיָה, דְּהִינּוּ
כְּשֶׁאֶחָד אֲבָד מָמוֹנוֹ, אֲזִי נַעֲשֶׂה מֵאָדָם
חֲיָה אַחֵר שֶׁאֵין לוֹ מָמוֹן, וְכֵן לְהַפְּךָ:
כְּשֶׁאֶחָד הִרְוִיחַ מָמוֹן, אֲזִי נַעֲשֶׂה מַחֲיָה
אָדָם. וְכֵן בְּשִׂאָר הַמַּעֲלוֹת כְּפִי הַמָּמוֹן,
כַּנ"ל. וְהָיוּ לָהֶם צוּרוֹת וּפִאֲטָרְעִין שֶׁל
אוֹתָן הָאֱלֹקוֹת (דְּהִינּוּ בְּעֵלֵי הַמָּמוֹן), וְהָיוּ
אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד צוּרוֹת הַלָּלוּ, וְהָיוּ
מְחַבְּקִים וּמְנַשְׁקִים אוֹתָם, כִּי זֶה הָיָה
הָעֲבוּדָה וְהָאֱמוּנָה שְׁלָהֶם, כַּנ"ל.

שאלות לחידודא

כחן 38אך:

מעשה י"ב מבעל תפילה (3)

- איסור גדול
- מותר אבל אינו מצוה
- ו. **מתי נעשה מאדם חיה במדינה של עשירות?**
 - כשאחד איבד את ממונו
 - כשאחד איבד את ממון חברו
 - כשאחד נשך את חברו
- ז. **מתי נעשה מחיה אדם שם?**
 - כשאחד תרם את כל ממונו לצדקה
 - כשאחד נתרפא מחליו
 - כשאחד הרויח יותר ממון
- ח. **מה היו עושים לצורות של אותן אלקות שלהם?**
 - היו זורקים אותם על הארץ
 - היו מנשקים ומחבקים אותם
 - היו רוקדים עם זה
- ט. **האם למדת את המעשה השבוע?**
 - רציתי
 - פעם
 - פעמיים

- א. **למה הלכו כל בני המדינה של עשירות להרים הגבוהים?**
 - כדי שלא יתערבו עם בני העולם
 - כדי שיהיה להם אויר נעים
 - שתי התשובות נכונות
- ב. **איזה דרך היה פתוח להיכנס למדינה על ההרים?**
 - כביש רחב שכולם ייכנסו
 - שביל צר בקצה העיר שחלק אנשים ייכנסו
 - שביל נעלם שאדם אחר לא יכול להיכנס
- ג. **מה היו עושים לאלקות שלהם?**
 - מתפללים אליהם ר"ל
 - מקריבין את עצמן לקרבנות ר"ל
 - שתי התשובות נכונות
- ד. **האם היה רציחות וגזילה במדינה של עשירות?**
 - לא
 - מדי פעם
 - מלאה ברציחה וגזילה
- ה. **האם היה מותר לתת צדקה במדינה של עשירות?**
 - מצוה גדולה

בעומק המעשה

כמה פעמים מוזכר במעשה זו שלמדנו השבוע המילה "צמון" ?

תשובות על מעשה י"ב מבעל תפילה (2)

כמה דרגות רבינו מפרט שהיה ר"ל למדינה של עשירות ?

7 דרגות: היה רעה ועוף, היה או עוף, סתם בני אדם, מוכב, מזל, מלאך, אלקות ר"ל

דעם רבינ'ם
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com